

Enllaç de -[ts] final seguit de vocal inicial: *tots anem (a casa)*

(ALDC, IX, 2189. *Tots anem a casa*)

L'enllaç fonosintàctic de -[ts] amb la vocal inicial del mot següent presenta dos tipus de possible canvi:
 a) la sonorització o no de la -s final (*to[dz] anem/to[ts] anem*): en el primer cas, l'àrea és molt general, enfocat del segon, d'ensordiment, que es troba sobretot en subdialectes de matriu apitxada, com el val. central i el ribagorçà, i que s'interdentalitza en parlars de continuïtat d'àrea aragonesa (*to[θ] anam* 100, 108); uns pocs parlars han desafricat -[tz] en [z] (*to[z] anem*) o -[ts] en [s] (*to[s] anem* 157);
 b) la palatalització de la [z] final de [dz] en [dʒ]: *to[dʒ] anem*, pròpia de parlars costaners del valencià septentrional i del tortosí (var. desafricada *to[ʒ] anem* 118), mentre que

els parlars apitxats (val. central, ribagorçà) han ensordit la palatal (*to[tʃ] anem*), com fan amb les sibilants i palatals. Algunes respostes presenten altres enllaços fonètics: *to[dz] nem* 4, 5, 12, 16, 17, 30, 32, 36, 38, 42, 43, 47, 53, 56, 57, 61, 67, 109, 119, 174, 179, *to[dz] nam* 70-72, 78, 83, *to[dz] mos nam* 84, *ton nam* 80, *ton mo n'anam* 82, *to[ts] mo n'anam* 89, *to[z] mo n'anem* 189, *mo n'anem* 9.

És normativa la sonorització de la -s final davant una vocal, mentre que es considera no recomanable l'articulació de la -s palatalitzada com en *potxer, moltx* en lloc de *potser, molts* (PEOLC Fonètica, pàg. 20 i 17, respectivament).

